

Česká republika

Česká školní inspekce

Zlínský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Chropyně, okres Kroměříž

Komenského 335, 768 11 Chropyně

Identifikátor školy: 600 118 541

Termín konání orientační inspekce: 8. - 10. říjen 2002

Čj.:	152 277/02-5049
Signatura:	oo2cw103

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Chropyně, okres Kroměříž je úplnou základní školou. Založena byla roku 1906, naposledy byla do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení zařazena k 1. 1. 2002 dle Rozhodnutí s čj. 32 929/01-21. Od stejného data je škola právním subjektem. Zřizovatelem je Město Chropyně. Výuka probíhá ve dvou lokalitách města, v jedné jsou pouze třídy prvního stupně a dvě oddělení školní družiny. V druhém, propojeném komplexu budov, jsou třídy prvního i druhého stupně a jedno oddělení školní družiny.

V tomto školním roce jsou ve 24 třídách ve všech ročnících vyučování podle schváleného vzdělávacího programu Základní škola 562 žáci.

Školní družina má tři oddělení s celkovým počtem 61 přihlášených žáků 1. – 4. ročníku, což odpovídá kapacitě vyplývající z výše uvedeného Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy v matematice na 1. stupni, v matematice, českém jazyce, dějepise, zeměpise, chemii a fyzice na 2. stupni základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- materiálně technických podmínek vzdělávání a výchovy v matematice na 1. stupni, v matematice, jazyce českém, dějepise, zeměpise, chemii a fyzice na 2. stupni základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- průběhu a výsledků vzdělávání v matematice na 1. stupni, v matematice, českém jazyce, dějepise, zeměpise, chemii a fyzice na 2. stupni základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- personálních a materiálně technických podmínek, průběhu a výsledků výchovy, vzdělávání a rekreace v součásti základní školy - školní družině

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Personální podmínky byly sledovány a hodnoceny podle předmětu inspekce.

Výuka matematiky na 1. stupni byla zajištěna (až na jednu výjimku) pracovníky s požadovanou odbornou i pedagogickou způsobilostí. Výukou českého jazyka i dějepisu byly pověřeny učitelky, které mají předepsané vzdělání pedagogické i odborné. Při přidělování úvazků na tento školní rok se ředitelka školy snažila nejen zajistit odbornost výuky, zohledňovala i zjištěnou kvalitu práce jednotlivých pedagogů a potřeby konzultací uváděné učitelky. Jejím hlavním kritériem však bylo, aby vycházející žáci byli na své další vzdělávání připraveni co nejkvalitněji. Také skladba přidělených úvazků ve fyzice a chemii plně koresponduje s odbornými aprobacemi vyučujících těchto předmětů. Matematika na 2. stupni je vyučována pěti učiteli, z nichž všichni mají odbornou a pedagogickou způsobilost. V době inspekce za učitele v dlouhodobé pracovní neschopnosti zastupovala aprobovaná učitelka - důchodkyně. Zeměpis vyučují tři pedagogové, z toho pouze jedna s odbornou a pedagogickou způsobilostí (vyučuje dvě hodiny týdně v 9. ročníku). Všechny zbývající hodiny vyučují neaprobovaní učitelé. Tato skutečnost částečně negativně ovlivnila kvalitu sledované výuky. Všechny

vychovatelky školní družiny mají legislativou požadovanou pedagogickou a odbornou způsobilost. V době inspekce v jednom oddělení zastupovala důchodkyně za práce neschopnou vychovatelku. Tato skutečnost neměla vliv na kvalitu výchovně vzdělávací práce.

Metodické vedení výuky matematiky na 1. stupni je zajišťováno prostřednictvím metodického sdružení. Jeho činnost je funkční, pravidelně se schází, střídavě v obou lokalitách, v nichž je škola umístěna. Předmětová sekce pro výuku českého jazyka pracuje kvalitně. Je to dáno mnohaletou vzájemnou spoluprací většiny jejich členek, promyšleným systémem jak sebeevaluačních nástrojů, tak i organizace soutěží a akcí reprezentujících školu. Do jedné předmětové sekce jsou spojeny dějepis a zeměpis. Tento způsob je nefunkční, problematika každého předmětu je probírána zvlášť. Přiřazení zeměpisu k dějepisu neodpovídá navíc jeho přírodovědnému charakteru. Zápisy z jednání předmětové komise dokládají, že učitelé řeší zejména materiální zabezpečení výuky, organizaci soutěží, koordinují učivo s osnovami, připravují zeměpisné a dějepisné exkurze, méně pozornosti však věnují problematice uplatňování současných trendů v oblasti metod a forem práce ve výuce. Vyučující matematiky mají zpracovány tematické plány, které následně projednávají v sekci tohoto předmětu. Ta vzájemně koordinuje výuku v jednotlivých ročnících, má zpracován plán činnosti a hlavních úkolů, podílí se na přípravě matematických soutěží, připravuje a vyhodnocuje kontrolní písemné práce. Chemie a fyzika jsou zařazeny do předmětové sekce – přírodní vědy. Její činnost se řídí plánem práce, je zaměřena především na hodnocení výsledků učení žáků, obsahové úpravy učiva, materiální vybavení a školní akce. Provoz školy je vhodně přizpůsoben naplňování výchovně-vzdělávacích cílů těchto předmětů. Vedoucí vychovatelka je jmenována do funkce ředitelkou školy. Vede také metodické sdružení školní družiny, které se schází podle potřeby a řeší organizační i metodické problémy, vyměňují se zde informace z absolvovaných vzdělávacích akcí. Zápisy z těchto jednání nejsou pořizovány. Kontrolu nad chodem a činností školní družiny provádí obě zástupkyně, metodickou pouze jedna .

Začínající pedagogové mají stanoveny uvádějící učitele. Vyučují většinou v souběžných třídách, v loňském školním roce byla uskutečněna řada vzájemných hospitací. Kontrolní činnost členek vedení školy ve sledovaných předmětech je dostatečná, je promyšleně plánována. Kromě hospitační činnosti se ředitelka školy podle možností účastní schůzek metodických orgánů školy, kontroluje jejich zápisy. Zjištěné pedagogické i materiální problémy jsou pro ni zpětnovazebním signálem pro plánování další práce.

Organizační uspořádání školy vychází z místních podmínek, reflektuje problematiku odloučeného pracoviště větší části tříd 1. stupně, umožňuje operativní řízení. Kompetence a k nim příslušné pravomoci zástupkyň ředitelky jsou stanoveny v obecné rovině podle místa pracoviště. Důsledkem je skutečnost, že každodenní práci (suplování, dozory a pod.) 1. stupně řídí obě zástupkyně, čímž dochází k roztříštěnosti koordinace plánování učiva a jeho průběžného vyhodnocování mezi jednotlivými ročníky umístěnými v různých budovách školy. Školní řád je zpracován podrobně dle platné normy, obsahuje i práva žáků. Pracovníci školy získávají potřebné informace o provozu a aktuálních akcích na poradách a na informační tabuli ve sborovně. Žáci dostávají informace od svých třídních učitelů, prostřednictvím žákovských knížek a školním rozhlasem při ranních relacích. Zákonní zástupci žáků jsou zpravováni o prospěchu a chování svých dětí na třídních schůzkách (4x ročně). Rada školy doposud zřízena není. V září 2002 bylo založeno SRPŠ (Sdružení rodičů a přátel školy) při ZŠ v Chropyni, které doposud chybělo a které má přispět ke zkvalitnění spolupráce školy s rodiči žáků. Spolupráce školy se zřizovatelem je v současné době vstřícná, pozůstatky z minulých let v zanedbaném materiálně technickém stavu školy začíná zřizovatel postupně napravit, již byl vypracován generální plán oprav obou budov školy.

Personální podmínky výuky sledovaných předmětů podporují učení žáků a umožňují realizovat přijatý vzdělávací program. Jsou celkově ve sledovaných oblastech hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení podmínek výuky bylo sledováno a hodnoceno pouze vzhledem k předmětu inspekce.

Školní budovy na Komenského ulici v mnohém dosluhují. Hygienické zázemí prodělává nutnou rekonstrukci. Postupně se mění i učebny a jejich vybavení. Nevyhovující je v mnoha třídách podlaha a zejména osvětlení. Také školní nábytek dosluhuje jak svou funkčností, tak i estetičností svého vzhledu. I novější komplex budov na Fučíkově ulici již potřebuje četné opravy, zejména podlahové krytina a osvětlení.

Třídy prvního stupně byly vybavené staršími, ale funkčními nástěnnými pomůckami a přehledy aktuálního učiva. Ke znázorňování početních výkonů sloužila mimo počítadel řada drobných pomůcek, karet a drobného materiálu často i vlastní výroby. Pro výuku českého jazyka, matematiky, zeměpisu a dějepisu nejsou zřízeny specializované pracovny, probíhá v kmenových třídách. Pro zvýšení podnětnosti výuky je vybavují jednotliví vyučující jak nástěnnými tabulemi, mapami, speciálními nástěnkami, obrázky, tak i pojmy a přehledy umístěnými na magnetických tabulích. Pro práci se soubory knih i individuální četbu je ve škole zřízena žakovská knihovna. Je umístěna ve zvláštní místnosti, poskytuje i výpůjční služby. Je současně pracovním pro všechny tři vyučující českého jazyka. Počítačová a internetová učebna jsou k dispozici nejen pro výuku informatiky, jejich využití si ve všech sledovaných předmětech může domluvit každý pedagog. K dispozici jsou počítačové programy pro opakování české gramatiky. Počítač je i ve třídě 1. stupně na Komenského ulici. K výuce chemie a fyziky je ve škole zřízena společná odborná učebna, v ní byla realizovaná převážná většina sledovaných hodin. Odborná učebna je vybavena pracovními stoly s výlevkami a nefunkčními rozvody. Učebna současně slouží jako sklad fyzikálních pomůcek, uložených ve skříních. Některé modely tvoří výzdobu. Vyučující mají k dispozici audiovizuální techniku. Laboratorní pomůcky, sklo, chemikálie a nástěnné obrazy do chemie jsou soustředěny v chemickém kabinetě. Kabinet zeměpisu a dějepisu je vybaven dostatečným množstvím map a dalších standardních pomůcek včetně videokazet, encyklopedií a odborné literatury. Kabinet matematiky má starší vybavení, kromě geometrických těles obsahuje i další soubory pomůcek (kalkulátory, tabulová pravítka, fólie). Kabinet českého jazyka ve škole není. Samostatné třídy školní družiny jsou vybaveny starším ale funkčním nábytkem. K dispozici je také tělocvična, pro pobyt venku uzavřené prostory školy s hřištěm a průlezkami. Horší je technický stav místností (osvětlení, podlahy). Třídy jsou vyzdobeny žakovskými pracemi.

Učebnice a texty užívané pro výuku matematiky na 1. stupni jsou vybrány dobře. Také učebnice pro výuku jazyka českého na 2. stupni jsou voleny uvážlivě. Jsou doplněny o soubory základních jazykových příruček a beletrie. Pouze v 7. ročnících neměli žáci k dispozici příslušný díl učebnice literární výchovy. Dějepisné učebnice jsou postupně inovovány a nahrazovány lépe odborně i metodicky zpracovanými. Názornost je podporována i specializovanými dějepisnými atlasy. Pro výuku chemie a fyziky používají žáci učebnice vhodné pro realizaci zvoleného vzdělávacího programu. Vedle nich využívají učitelé modely a videokazety, v chemii navíc namnožené texty a vzorky chemických látek. Všichni žáci mají platné učebnice matematiky. Po vyhodnocení získaných zkušeností přistoupili učitelé matematiky k volbě jiných učebnic, v 6. a 7. ročníku již pracují s ucelenou řadou, kterou budou

postupně doplňovat. Využívají sbírky úloh a další doplňkové texty. V zeměpise používají spíše starší tituly učebnic a nové zeměpisné atlasy. Ve školní družině není vybavení hračkami a pomůckami příliš bohaté, je však dostačující. Hry a hračky jsou dětem volně přístupné. K dispozici jsou i dětské knihy a encyklopedie.

Učitelé mají možnost podávat vedení školy požadavky na vybavení pomůckami, a to buď písemnou nebo ústní formou. Návrhy a požadavky jsou zapracovány do plánů nákupu podle priority s přihlédnutím k finančnímu rozpočtu školy. Vedení školy při své hospitační činnosti využívání pomůcek sleduje.

Materiálně technické zázemí je na průměrné úrovni, umožňuje realizaci zvoleného vzdělávacího programu. Technický stav školních budov vyžaduje rekonstrukční práce.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE VE SLEDOVANÝCH PŘEDMĚTECH

Realizace vzdělávacích programů

Škola realizuje v tomto školním roce vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2 v souladu s platnými zákonnými normami.

Jemu odpovídají i týdenní časové dotace sledovaných předmětů v rozvrhu hodin vydaném pro školní rok 2002/2003. Nebylo zjištěno neplnění osnov výše uvedeného přijatého vzdělávacího programu.

Povinná dokumentace je vedena řádně, ve většině případů zachycuje průběh vzdělávání. V třídních knihách mají některé zápisy o probraném učivu příliš obecnou formulaci (např. pouze název tematického celku, nebo název článku v čítance a pod.), ne vždy vypovídají o plnění výukových cílů stanovených osnovami. Menší nedostatky (nevyplněné kolonky) byly v době inspekce průběžně odstraněny. V třídních výkazech platných pro tento školní rok pro 1. stupeň byly v četných případech již vyplněny rubriky o klasifikaci za první pololetí. Na většinu těchto pochybení přišlo vedení školy již vlastními kontrolními mechanismy a svým jednotlivým pracovníků tyto chyby opakovaně vytýkalo.

Ředitelka školy delegovala část svých kompetencí spojených s kontrolní činností na své zástupkyně. V jejich pracovní náplni chybí přesnost ve vymezení okruhů jejich pravomocí v této oblasti. Všechny členky vedení pravidelně a v dostatečné míře hospitují u jednotlivých pedagogů. Závěry s nimi projednávají. Zajímají se i o jednání metodických orgánů a výsledky práce zjištěné různými sebeevaluačními nástroji. Poznatky z hospitací byly prokazatelně projednány při jednání pedagogické rady se jmenovitým výčtem nejčastěji se opakujících negativ, rozborů příčin zjištěných problémů však uváděny nejsou.

Výuka ve sledovaných předmětech je v souladu s učebními plány a osnovami zvoleného vzdělávacího programu. Způsob kontroly plnění osnov ve sledovaných předmětech je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice na 1. stupni školy

Pouze jedna z vyučujících matematiky na prvním stupni nemá požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost. Vzdělání většiny pedagogů mělo pozitivní vliv na kvalitu výuky.

Většina sledovaných hodin byla motivována seznámením žáků s cíli. Byly také velmi vhodně využity mezipředmětové vztahy zejména k vlastivědě a přírodovědě. Průběžná aktivita žáků

byla často posilována pozitivními pobídkami a hodnocením, ale také orientačním známkováním. V jedné první třídě velmi pěkně učitelka motivovala žáky prostřednictvím maňáska oblíbené pohádkové postavy.

Struktura hodin byla promyšlená, relaxační chvílky nebyly zařazovány do všech hodin a ne vždy podle aktuálního stavu třídy.

Žáci často pracovali ve skupinách i samostatně, v metodice výuky však převažovala frontální práce. Zejména v nejnižších ročnících chybělo využití aktivizujících metod hlavně při procvičování numerace a jednoduchých početních výkonů. Ve třetí třídě bylo sledováno vynikající vyvození násobilky šesti, byl dán prostor k samostatnému aktivnímu učení. Slabší žáci měli v jedné čtvrté třídě možnost individuálně procvičovat na počítači.

Didaktická technika je ve škole k dispozici. Ve sledovaných hodinách však nebyla použita. Vybavení pomůckami je velmi dobré, velkým pozitivem byly vzorně připravené tabule zejména v jedné druhé a jedné třetí třídě. Nižší technickou úroveň a estetický vzhled učeben se vyučující snaží zlepšit výzdobou.

Použité pomůcky a zvolené metody vedly ke splnění výukových cílů jednotlivých hodin. Zásada názornosti byla podpořena převážně drobnými pomůckami, méně bylo využito nástěnných obrazů a přehledů aktuálního učiva. Komunikativní dovednosti učitelů byly na velmi dobré úrovni. Náročnost na kázeň a dodržování pravidel komunikace se lišila podle jednotlivých vyučujících.

Výuka matematiky na 1. stupni je hodnocena jako velmi dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání v jazyce českém na 2. stupni

V tomto předmětu byly hospitovány vyučovací hodiny všech tří složek českého jazyka, je hodnocena práce všech vyučujících. Na kvalitu práce nemělo vliv odborné a pedagogické vzdělání učitelek, ale spíše ji kladně ovlivnily jejich metodické zkušenosti a naopak záporně osobnostní předpoklady.

Většina práce žáků postrádala vhodnou motivaci, byly jim pouze sdělovány úkoly, které je třeba splnit. Pouze zkušené učitelky důsledně pracovaly se zpětnou vazbou, hodnotily i posun ve výkonu u jednotlivých žáků. Začínající pedagožka sice hodnotila práci žáků ve škole, o výsledcích však téměř neinformovala zákonné zástupce.

Příprava na jednotlivé vyučovací hodiny vycházela z tematických plánů. Cíle i metody své práce měly jednotlivé učitelky promyšleny.

Převažovala frontální práce, často bez ohledu na žakovu pasivitu. Jen málo byla zadávána samostatná práce, skupinová nebyla zařazena vůbec. Někdy byly využívány aktivizující pomůcky, jindy se pozornost žáků udržovala vhodně volenými problémovými otázkami a jemným humorem. Učivo bylo u zkušených učitelek přiměřeně procvičováno a utvrzováno.

Práce ve třídách byla podpořena nástěnnými tabulemi a dalšími dvojrozměrnými pomůckami, které si vyučující samy vyrábějí. Tempo výuky zohledňovalo věk žáků.

Celkově je výuka českého jazyka na 2. stupni hodnocena jako průměrná.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice na 2. stupni

Výuka matematiky byla sledována ve všech ročnících druhého stupně. Všichni učitelé matematiky mají odbornou a pedagogickou způsobilost a dostatečně dlouhou pedagogickou praxi.

Úvodní motivaci učitelé většinou opomíjeli, v průběhu výuky byla uplatňována motivace pochvalou, oceněním snahy a správných výsledků. Výchovné aspekty jsou cíleně uplatňovány všemi vyučujícími při vedení sešitů. Frekvence hodnocení známkou (dle kontroly žákovských knížek) není dostačující.

Sledované hodiny vycházely z klasického pojetí výuky spočívající ve frontální metodě práce. Učivo bylo podáváno odborně správně, ale celkově byl kladen malý důraz na logický úsudek, na promýšlení alternativních postupů a vyvozování souvislostí. Průběžně zařazované samostatné práce, matematický diktát i skupinová práce byly vždy zpětně vyhodnoceny. Zadávané úkoly nebyly diferencovány v obtížnosti vzhledem k rozdílným schopnostem žáků. V některých hodinách byla účelně využita didaktická technika. Často pracovali žáci s menším zaujetím a menší aktivitou (důsledek voleného způsobu výuky), vyučovací čas byl převážně účelně využíván. Verbální komunikace učitelů byla dobrá, ale vedení žáků ke správnému matematickému vyjadřování nemělo vždy žádoucí úroveň.

Prostředí tříd, jejich zařízení a estetická úroveň nevytvářely dostatečně podnětné prostředí z hlediska potřeb matematiky. Tempo výuky vyhovovalo spíše pomalejším žákům. Osobnost jednotlivých učitelů ovlivňovala i úroveň chování žáků.

Sledovaná výuka matematiky na 2. stupni je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání v dějepise

Výukou dějepisu je v tomto školním roce pověřena učitelka, jejíž práce je ovlivněna nejen dosaženým vzděláním, ale i pracovním entuziasmem.

K práci v tomto předmětu dokázala využít zejména přirozené zvědavosti žáků, na začátku hodin však motivovala pouze racionálně. Během výuky dokázala využít motivačně vhodnou pochvalu. Byla si vědoma cílů, k nimž směřuje, při své práci dbala na zpětnou vazbu. Výkony žáků byly průběžně hodnoceny, rodiče jsou informováni.

Plánování práce se opírá o tematické plány vycházející z díkce osnov a přiděleného počtu hodin v jednotlivých ročnících. Příprava na jednotlivé vyučovací hodiny byla pečlivá, včetně potřebných názornin, map a další literatury.

Užitá metodika vycházela z frontálně vedené výuky, při níž byla aktivita žáků udržována vhodně volenými problémovými otázkami. Výklad byl často střídán prací s odborným textem učebnice.

Výzdoba některých učeben vhodně doplňovala probíraná témata. Učivo bylo podáváno ve věkově přiměřeném tempu a rozsahu.

Výuka dějepisu je hodnocena jako velmi dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání v zeměpise

Zeměpis vyučují tři učitelé, z nich pouze jeden s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Dva učitelé nemají pro výuku tohoto předmětu požadovanou aprobaci. Zeměpis je vyučován v devátém ročníku s jednohodinovou týdenní dotací, v ostatních ročnících se dvouhodinovou dotací.

Spíše okrajová motivace nepodchytila zájem a vzájemnou spolupráci všech žáků. Bezprostřední příprava vyučujících na jednotlivé hodiny nebyla vždy promyšlena ve struktuře, v obsahu a v čase daném k zvládnutí daného učiva. Výuka byla vedena odborně a věcně správně, s ustáleným způsobem výuky - klasická stavba hodin bez žádoucí invence, bez

moderních metod a forem práce. V úvodní části bylo učivo opakováno společně i písemným testem, ale nebyla potřebným způsobem akcentována dovednost orientace na mapách a v atlasech. Nové poznatky byly žákům více předkládány než vyvozovány, absentovaly pestré formy práce. Sledovaná výuky postrádala prvky aktivního učení, samostatné práce s informacemi. Převládal výklad s průběžným zapisováním učiva do sešitů. Učivo bylo spíše přednášeno, nebyl vytvořen potřebný prostor pro jeho opakování a procvičování.

Četnost hodnocení známkou byla nízká. Žáci byli více pasivními subjekty, nebyly vytvářeny podmínky pro rozvoj jejich osobností. V 8. ročnících byly v jejich chování pozorovány značné projevy nekázně.

Výuka ve sledovaných hodinách nebyla vždy dostatečně podepřena názornými pomůckami, obrazovým materiálem a didaktickou technikou, i když je škola má.

Sledovaná výuka zeměpisu je celkově hodnocena jako pouze vyhovující.

Průběh a výsledky vzdělávání v chemii

Chemii vyučuje jedna učitelka s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro sledovaný předmět. Bezprostřední příprava učitelky na výuku byla promyšlená, cílená a odpovídala obsahu hodin.

Ve sledovaných hodinách vyučující používala mnoho předem připraveného materiálu (nástěnné obrazy, videokazetu, folie do zpětného projektoru, složky směsí a jednoduché chemické aparatury).

Pro organizaci výuky byly vhodně použity frontální metody práce a metoda řízeného rozhovoru. Prostředkem průběžné motivace bylo vedle zkoušení a procvičování také využití žákovských znalostí a odborných zkušeností vyučující. Hodnocení výkonů žáků bylo objektivní. Výuka probíhala v příjemné pracovní atmosféře, členění vyučovacích hodin a vyučovací tempo odpovídaly složení třídních kolektivů. Žáci byli vedeni ke správnému odbornému vyjadřování, k prezentaci vlastních názorů a respektování dohodnutých pravidel komunikace.

Průběh a výsledky vzdělávání v chemii jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání ve fyzice

Výuku fyziky zajišťuje jeden učitel s odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Příprava na výuku odpovídala obsahu hodin, ale ne vždy aktuálnímu složení třídy (v některých hodinách vyučující neakceptoval rozdílnou schopnost myšlení žáků).

Pedagog při výuce minimálně využíval učebních pomůcek. S knihou žáci pracovali pouze v jedné ze sledovaných hodin.

Hodiny měly převážně výkladový charakter s uplatněním frontální metody učení. Dlouhý výklad zabraňoval účelnému využití vyučovacího času. Učitel nevytvářel dostatečný prostor žákům pro aktivní účast ve výuce, jejich individuální potřeby a vzájemnou spolupráci mezi sebou. Zápisy na tabuli byly účelné a přehledné. Během výuky se ve výkladu objevily odborné a věcné nepřesnosti. Ve sledovaných hodinách bylo opomíjeno závěrečné shrnutí a zhodnocení práce žáků.

Funkci vstupní motivace plnilo pouze seznámení žáků s obsahem hodiny. Průběžná motivace byla minimální. Hodnocení výkonu vyučující žákům oznamoval, nevyužil však jejich sebehodnocení.

Převažující frontální výuka zmenšovala prostor pro rozvíjení komunikativních dovedností žáků. Nervozita vyučujícího se přenášela na žáky a vyvolávala v nich obavy z případného chybování.

Průběh a výsledky vzdělávání ve fyzice jsou hodnoceny jako pouze vyhovující.

Výsledky vzdělávání a výchovy

V matematice na 1. stupni využívají vyučující běžných evaluačních nástrojů. Výsledky testů srovnávají v rámci jednotlivých ročníků.

Výsledky vzdělávání v českém jazyce a matematice na druhém stupni jsou zjišťovány zejména prostřednictvím kontrolních čtvrtletních prací. Ty jsou následně vyhodnocovány, srovnávány v souběžných ročnících. S takto získanými poznatky je nadále pracováno, slouží učitelům a vedení školy jako zpětná vazba pro další plánování.

Dějepisné i zeměpisné prověrky jsou pouze bezprostřední zpětnou vazbou po probrání určitého úseku učiva.

V chemii provádí škola vyhodnocování výsledků vzdělávání formou zapojení do chemické olympiády. Ve fyzice škola vyhodnocování výsledků vzdělávání prostřednictvím vlastních nebo externích evaluačních nástrojů neprovádí.

Škola výsledky své práce nesrovnává s jinými školami, neuzivá komerčních testů ve sledovaných předmětech, kromě celostátních testů z matematiky (Klokán v 5. - 9. - ročníku).

Systematické využívání sebeevaluace bylo pozorováno zejména v těch předmětech, které jsou důležité pro přijímací řízení na vyšší stupně škol - matematika a český jazyk.

Způsob sebeevaluace školy je funkční, chybí pouze srovná se školami stejného typu.

HODNOCENÍ ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

Realizace činnosti ŠD

Ve třech odděleních školní družiny je zapsáno celkem 61 žáků. Provozní doba obou pracovišť se liší z důvodu odlišného začátku vyučování. Oddělení dislokované v hlavní budově je otevřeno ráno od 6,45 do 7,30 hodin, odpoledne od 11,30 do 15,00 hodin, oddělení na odloučeném pracovišti od 6,30 do 7,45 hodin, odpoledne od 11,45 do 15,30 hodin. K nepravidelné docházce není nikdo přihlášen. Prázdninový provoz bývá nabízen, není však zájem ze strany rodičů.

Povinná dokumentace je vedena řádně. Drobné formální nedostatky vykazuje vedení docházkových sešitů. Není jednotné ve všech odděleních.

Návaznost výchovně vzdělávacích činností školní družiny je zajištěna konzultacemi s vyučujícími zapsaných žáků.

Plán práce školní družiny je zpracován obecně podle jednotlivých činností a ty pak členěny podle složek výchovy (estetické, tělovýchovné, pracovní-technické, přírodovědné, dopravní atd.). Dále je rozvržen časově po jednotlivých měsících. Každá vychovatelka má zpracovaný vlastní roční plán výchovně vzdělávací práce pro své oddělení, v něm konkretizují náplně odpočinkových, ale zejména zájmových (hlavních) činností. Plánům scházejí jasně stanovené výchovné cíle, plánovány jsou pouze náplně činností v jednotlivých složkách výchovy. Týdenní plány vycházejí z těchto celoročních plánů.

Školní družina nabízí rukodělný, turistický a sportovní kroužek.

Realizace činnosti školní družiny je hodnocena jako velmi dobrá.

Organizace a průběh činností ve ŠD

Žáci jsou přirozeně aktivní, motivováni již zajímavou náplní činností. Přímá motivace probíhala většinou formou rozhovoru v komunikativním kruhu na koberci nebo vyprávěním vychovatelky.

Z týdenního rozvrhu činností vyplývá zaměření na metody a formy práce odpovídající pedagogice volného času.

Odpočinkové činnosti bývají zařazovány pravidelně po obědě. Ve sledované jednotce byly v souladu s psychohygienickými zásadami rozděleny na část pasivní, kdy žáci poslouchali čtený text pohádky, a aktivní, ve které pracovali s říkadly rozpočítadly a písničkami nebo hráli jednoduché nenáročné hry, řešili hádanky, prováděli pantomimické výstupy apod. Tyto činnosti nenásilně rozvíjely komunikativní dovednosti a slovní zásobu žáků. Hospitovaná přímá výchovně vzdělávací práce byla zaměřena na rekreačně sportovní činnosti. Po volnější rušné části hráli žáci oblíbené závodivé hry za dodržení bezpečnostních pravidel, o kterých byli řádně poučeni. Velkým pozitivem byl způsob organizace oběda a snaha o rozvoj správných hygienických a stravovacích návyků včetně udržování kázně ve školní jídelně.

Všechny aktivity provádí žáci ve svém kmenovém oddělení se svou vychovatelkou. Nabídka činností není diferencovaná, možnost volby nemají.

Vychovatelky však vytvářejí v rozvrhu týdenní skladby zaměstnání dostatek prostoru pro spontánní aktivity, zejména v rekreačních činnostech, i pro individuální práci.

Práce žáků i jejich projevy byly průběžně hodnoceny a byl dán dostatek prostoru pro vyjádření vlastních názorů a postojů včetně možnosti hodnocení vlastní práce.

Organizace a průběh výchovně vzdělávacích činností ve školní družině jsou hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Poslední platné Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení z 24. 1. 2002 s čj. 32 929/01-21 je v souladu se Zřizovací listinou ze dne 22. 11. 2001.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Výroční zpráva o činnosti Základní školy Chropyně za školní rok 2001 - 2002
2. Podkladová inspekční dokumentace vyplněná ředitelkou školy k 30. září 2002
3. Dotazník vyplněný ředitelkou školy k 30. září 2002
4. Rozvrhy hodin platné pro školní rok 2002/2003 pro kontrolovanou školu
5. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení z 24. 1. 2002 s čj. 32 929/01-21
6. Zřizovací listina Základní školy Chropyně, okres Kroměříž ze dne 22. 11. 2001 s platností od 1. 1. 2002
7. Koncepční záměry pro školní rok 2002/2003, dokument zpracovaný ředitelkou kontrolované školy
8. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3 - 01, vyplněný k 30. 9. 2002 kontrolovanou školou

9. Plán dalšího vzdělávání kontrolované školy
10. Plán pedagogických rad kontrolované školy
11. Osobní plán ředitelky školy, dokument zpracovaný ředitelkou sledované školy
12. Pracovní plán školy pro školní rok 2002/2003, dokument kontrolované školy
13. Plán kontrolní a hospitační činnosti ředitelky kontrolované školy pro školní rok 2002/2003
14. Plán kontrolní a hospitační činnosti zástupkyně ředitelky kontrolované školy pro školní rok 2002/2003
15. Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy žáků platné pro školní rok 2002/2003 v kontrolované škole
16. Třídní knihy platné pro školní rok 2001/2002 ve sledované škole
17. Zápis z pedagogických rad kontrolované školy
18. Školní řád ze dne 27. srpna 2002, vydaný a schválený kontrolovanou školou
19. Vnitřní řád školy ze dne 27. srpna 2002, vydaný a schválený kontrolovanou školou
20. Zápis z jednání metodických orgánů školy, pouze dle předmětu inspekce u kontrolované školy
21. Hospitační záznamy ředitelky školy a jejich zástupkyň za období školního roku 2001/2002
22. Hospitační záznamy školních inspektorů
23. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání vyučujících sledovaných předmětů v ZŠ Chropyně
24. Tematické plány sledovaných předmětů v ZŠ Chropyně
25. Plán práce předmětové sekce přírodních věd na školní rok 2002/2003 ve sledované škole
26. Slohové práce a čtvrtletní prověrky z českého jazyka ze školního roku 2001/2002 ve sledované škole
27. Kontrolní písemné práce za 2. pololetí školního roku 2001/2002 z matematiky ve sledované škole
28. Protokoly laboratorních prací z fyziky a chemie ze školního roku 2001/2002 ve sledované škole
29. Řád školní družiny ZŠ Chropyně
30. Zápisové lístky zapsaných žáků na školní rok 2002/2003 do školní družiny ZŠ Chropyně
31. Roční výchovně vzdělávací plán školní družiny ZŠ Chropyně na školní rok 2002/2003
32. Roční plány výchovně vzdělávacích činností pro I., II. a III. oddělení školní družiny ZŠ Chropyně na školní rok 2002/2003
33. Týdenní plány činnosti jednotlivých oddělení školní družiny ZŠ Chropyně
34. Řád školní družiny pro žáky ZŠ Chropyně
35. Rozhodnutí ředitelky školy o zařazení žáků do školní družiny ZŠ Chropyně na školní rok 2002/2003
36. Jmenování do funkce vedoucí vychovatelky
37. Docházkové sešity jednotlivých oddělení školní družiny ZŠ Chropyně na školní rok 2002/2003
38. Výkazy výchovně vzdělávací práce jednotlivých oddělení školní družiny ZŠ Chropyně na školní rok 2002/2003

ZÁVĚR

Personální zabezpečení výuky je prioritou ředitelky školy. Ve svých představách o rozvoji svěřeného zařízení je uvádí na prvním místě. Ve škole probíhá postupná generační výměna, ale místo zkušených učitelů, odcházejících do starobního důchodu, nenastupují vždy stejně kvalitní noví učitelé. Personální podmínky výrazně ovlivňuje nabídka pracovního trhu v oblasti základního školství i umístění školy a potřeba dojíždění řady pracovníků. Ti dávají často přednost nabídkám v nedalekém okresním městě s řadou středních škol. Chod školní družiny je po stránce personální zabezpečen, drobné nedostatky se projevily ve vedení povinné dokumentace a organizaci. Projevuje se tak ne zcela důsledná kontrola vedení školy v této součásti.

Mezi výrazná negativa školy je třeba zařadit její umístění ve dvou od sebe vzdálených lokalitách. To neumožňuje operativní řízení, ani potřebnou komunikaci pedagogického sboru. Prostředí komplexu na Komenského ulici se postupně zlepšuje, stále však nedosahuje srovnatelné úrovně s jinými základními školami. Týká se to jak postupně rekonstruovaného sociálního zázemí, tak i prostředí a vybavení učeben a kabinetů. Zastarává vybavení i v těch oborech, kde je to nanejvýš potřebné - ve fyzice a chemii. Velkým pozitivem posledního období je však jedna počítačová a druhá internetová pracovna. Vzhledem k jejímu umístění v ní mohou bez organizačních potíží pracovat pouze žáci, jejichž třídy jsou umístěny na Komenského ulici. Klasickou didaktickou technikou je škola vybavena, ale využívána je pouze v některých předmětech.

Struktura i koncepce metodických orgánů je většinou funkční a poskytuje ředitelce školy dostatečnou zpětnou vazbu o plnění osnov i o prezentaci výsledků školy. Zkušenost a dlouholetá praxe většiny pedagogů se projevila v kvalitě převážné části přímo sledované výuky. Nebylo však v dostatečné míře využíváno motivace, zejména ve vstupní části hodin. Metodicky byla práce s žáky zejména na druhém stupni postavena na frontálním vyučování, což často vedlo k jejich pasivitě a bylo ve svém výsledku velmi málo efektivní. Především v oblasti užívané metodiky výuky na tomto stupni byla pozorovaná stagnace a stereotyp. Vychovatelky školní družiny důsledně dbají dodržování zásad hygieny. Přímá výchovně vzdělávací práce je na velmi dobré úrovni. Drobné nedostatky lze spatřit v jejím plánování, kdy nejsou jasně stanovovány výchovně vzdělávací cíle jednotlivých činností, pouze jejich náplň.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Pavla Koupilová	Pavla Koupilová, v. r.

Členové týmu	Mgr. Marie Dratvová	Marie Dratvová, v. r.
	Mgr. Roman Hoza	Roman Hoza, v. r.
	Ing. Zuzana Mücková	Zuzana Mücková, v. r.

V Kroměříži dne 24. října 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. listopad 2002

Razítko

Ředitelka školy

Mgr. D. Zapletalová, v. r.

Mgr. Danuše Zapletalová

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Krajský úřad Zlínského kraje, Tř. T. Bati 3792, 762 69 Zlín	18. 11. 2002	152-293/02-5049
Zřizovatel: Město Chropyně, nám. Svobody 29, 768 11 Chropyně	18. 11. 2002	152-292/02-5049
Rada školy	Není zřízena	-

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
18. 11. 2002	-	Připomínky nebyly podány.